

Brüssel, 18. juuli 2016
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 18. juuli 2016

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Teema: Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 3/2016: „Läänemere eutrofeerumisega võitlemine: tuleb võtta rohkem ja mõjusamaid meetmeid“
– Nõukogu järeldused (18. juuli 2016)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 13/2015: „Läänemere eutrofeerumisega võitlemine: tuleb võtta rohkem ja mõjusamaid meetmeid“, mille nõukogu võttis vastu 18. juulil 2016 toimunud 3481. istungil.

**Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 3/2016:
„Läänemere eutrofeerumisega võitlemine: tuleb võtta rohkem ja mõjusamaid meetmeid“**

- Nõukogu järeldused -

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

TULETADES MEELDE merestrategia raamdirektiivi,¹ veepoliitika raamdirektiivi,² nitraatide direktiivi,³ asulareovee puhastamise direktiivi,⁴ ELi Läänemere piirkonna strateegiat ja Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni ehk Helsingi konventsiooni, mis kõik sisaldavad sätteid hea keskkonnaseisundi saavutamiseks, veekvaliteedi parandamiseks ja toitainekoguste vähendamiseks;

1. TERVITAB Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 03/2016;
2. MÄRGIB, et audit hõlmab kaheksat Läänemerega piirnevat liikmesriiki, kellest neli (Poola, Eesti, Läti ja Leedu) ühinesid ELiga alles 2004. aastal;
3. MÄRGIB, et hiljutise aruande⁵ kohaselt pakub toimivate ökosüsteemi teenustega ja heas seisukorras Läänemere majanduslik potentsiaal 2030. aastaks hinnanguliselt 550 000 töökohta ja kuni 32 miljardit eurot lisaväärtust;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

³ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

⁴ Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

⁵ Maailma Looduse Fondi tellitud 2013. aasta augusti aruanne „Raskuste muutmine võimalusteks – Läänemere äriplaan“ (*Turning adversity into opportunity - A business plan for the Baltic Sea*).

4. RÕHUTAB, et eutrofeerumine on Läänemere kõikide rannikuriikide suurim keskkonnaprobleem ja TOONITAB, et kõik Läänemere eutrofeerumisele kaasa aitavad riigid peavad tegema jõupingutusi ja võtma laiaulatuslikke meetmeid, et võidelda eutrofeerumise vastu ja parandada vee kvaliteeti Läänemeres;
5. MÄRGIB, et kuigi meetmeid toitainekoguste vähendamiseks on võetud ja alates 1980. aastate lõpust on saavutatud toitainekoguste üldine vähenemine, on lähiaastatel vaja rohkem meetmeid Läänemere eutrofeerumisega võitlemiseks, sealhulgas piirkondlikul tasandil;
6. TERVITAB sellega seoses Helsingi konventsiooni raames 2007. aastal kokku lepitud Läänemere tegevuskava, mis sisaldab ajutisi riikide toitainekoormuse vähendamise nõudeid ja mis on 2013. aastal läbi vaadatud; MÄRGIB, et ELi Läänemere piirkonna strateegias on nimetatud tegevuskava arvesse võetud;
7. RÕHUTAB, et veepoliitika raamdirektiivi kohastes veemajanduskavades ette nähtud meetmete rakendamine on oluline vee parema kvaliteedi saavutamiseks; LEIAB, et Läänemerega piirnevate liikmesriikide esimeste veemajanduskavade saavutus oli koormuse ja mõju ning kõige olulisemate veemajandusalaste probleemide kindlaks tegemine;
8. TUNNISTAB, et eutrofeerumine on väga keeruline probleem, mille põhjuseks on üleliigsed toitained paljudest eri allikatest. Läänemere eutrofeerumise tõhusaks vähendamiseks on vaja tegeleda kõikide toitainekatega ja neist pärit voogudega, võttes arvesse Läänemere looduslike tingimusi;

Liikmesriikide meetmed Läänemerre sattuvate toitainekoguste vähendamiseks

9. MÄRGIB, et eriaruandes täheldatakse, et veemajanduskavades puuduvad kaugemad eesmärgid ja asjakohased näitajad toitainekoguste eeldatava vähendamise kohta, sest neis keskendutakse ELi direktiivide rakendamise põhimeetmetele seoses toitainetega saastumise allikatega, milleks on peamiselt asulareovesi ja põllumajandus; LEIAB, et esimeste veemajanduskavade meetmete eesmärk oli peamiselt vähendada lõhet nelja ELiga 2004. aastal ühinenud liikmesriigi ja teiste ELi liikmesriikide vahel ja et seetõttu keskenduti neis põhimeetmetele kehtivate õigusaktide rakendamiseks;
10. NÕUSTUB kontrollikoja soovitusega, et liikmesriigid peaksid määrama kindlaks meetmed ja eesmärgid toitainekoormuse vähendamiseks, et saavutada merestrateegia raamdirektiivi ja veepoliitika raamdirektiivi eesmärgid ning parandada valgalade toitainekoormuse ning Läänemerre sattuvate toitainekoguste seiret, mis võimaldaks neil võtta kulutõhusaid meetmeid kõnealuse koormuse vähendamiseks tulevikus;

Asulareovee toitainetega saastatuse vähendamise meetmete mõjus

11. MÄRGIB, et eriaruandes täheldatakse, et asulareovee puhastamise direktiivi nõuete täitmine on puudulik; KUTSUB komisjoni ÜLES toetama liikmesriikide jõupingutusi nõuete täitmise parandamiseks;
12. KUTSUB liikmesriike ÜLES ehitama reoveetaristu ja käitama seda võimalikult tõhusalt, sealhulgas aitama kodumajapidamistel liituda kanalisatsioonivõrguga, kui see on võimalik, ning määrama nende piirkondade reoveele, mis ei suuda saavutada veepoliitika raamdirektiivis ja merestrateegia raamdirektiivis sätestatud vee head seisundit, rangemad toitainekoormuse standardid kui asulareovee puhastamise direktiivis, näiteks Helsingi konventsiooni soovitus 28E/5 kindlaks määratud standardid omavalitsusüksuste reovee puhastamise kohta;

13. TUNNISTAB, et kuigi asulareovee puhastamise direktiivi ja Helsingi konventsiooni soovitude rakendamisel on saavutatud olulist edu, on endiselt arenguruumi, näiteks innovaatiliste ja kulutõhusate reoveest fosfori eemaldamise tehnoloogiate rakendamisel ning ringmajanduse tegevuskava⁶ eesmärkide ja meetmete arvesse võtmisel;
14. KUTSUB komisjoni ÜLES jätkama nende projektide edendamist, mis on suunatud Venemaalt ja Valgevenest Läänemerre sattuva toitainekoormuse vähendamisele, võttes arvesse ELi vahendite finantsvõimendust;

Vee põllumajandusest lähtuva toitainetega saastatuse vähendamise meetmete mõjus

15. MÕISTAB kontrollikoja muret põllumajanduse põhjustatud eutrofeerumise pärast; INNUSTAB liikmesriike määratlema asjakohased nitraaditundlikud alad, mis on kooskõlas veemajanduskavades oleva teabega;
16. TUNNISTAB, et vee hea kvaliteedi ja põllumajanduse tootlikkuse optimeerimise vahel on vastastikune sõltuvus ja probleemid, ning et seetõttu on vaja keskkonnavaldkonna ja põllumajandussektori esindajate tihedamat koostööd riikide ja ELi tasandil;
17. MÄRGIB, et maaelu arengu programmid on liikmesriikidele kasulikud vahendid põllumajandusest lähtuva toitainete lekke vähendamise meetmete toetamiseks;

⁶ Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi ringmajanduse loomise tegevuskava“, COM(2015) 614 final, dok 14972/15 + ADD 1.

18. NÕUSTUB kontrollikoja soovitusel, et liikmesriikidel on vaja kehtestada ohu korral asjakohased piirmäärad fosfori kasutamisele põllumajanduses, määratleda oma nitraate käsitlevad tegevuskavad kõige uuemate teaduslike tõendusmaterjalide alusel ning kohaldada toitainelega saastatuse seisukohast kõige olulisemaid põllumajanduse keskkonnatoetuskavasid ning suunata meetmed piirkondadele, kus toitainekoormuse vähenemise mõju on kõige suurem;

ELi Läänemere piirkonna strateegia lisaväärtus

19. TUNNISTAB, et ELi Läänemere piirkonna strateegiaga on võimalik täiendavalt tugevdada rahvusvahelist ja sektoritevahelist koostööd ning töötada välja meetmeid eutrofeerumise vastu võitlemiseks;
20. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et ELi Läänemere piirkonna strateegia sihtprojektid keskenduvad piirkonna keskkonnasäästlikule majanduskasvule, sealhulgas tugevdavad jõupingutusi eutrofeerumise vähendamiseks ja suurendavad toetust mere kaitsmise komponendile.
